

Piispa Seppo Häkkisen saarna Kansallisen veteraanipäivän jumalanpalveluksessa 27.4.2022 Lappeen kirkossa Lappeenrannassa

Samana päivänä, viikon ensimmäisenä, opetuslapset olivat illalla koolla lukittujen ovien takana, sillä he pelkäsivät juutalaisia. Yhtäkkiä Jeesus seiso heidän keskellään ja sanoi: "Rauha teille!" Tämän sanottuaan hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Ilo valtasi opetuslapset, kun he näkivät Herran. Jeesus sanoi uudelleen: "Rauha teille! Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minä teidät." Sanottuaan tämän hän puhalsi heitä kohti ja sanoi: "Ottakaa Pyhä Henki. Jolle te annatte synnit anteeksi, hänelle ne ovat anteeksi annetut. Jolta te kiellätte anteeksiannon, hän ei saa syntejään anteeksi."

Yksi kahdestatoista opetuslapsesta, Tuomas, josta käytettiin myös nimeä Didymos, ei ollut muiden joukossa, kun Jeesus tuli. Toiset opetuslapset kertoivat hänelle: "Me näimme Herran." Mutta Tuomas sanoi: "En usko. Jos en itse näe naulanjalkia hänen käsissään ja pistä sormeani niihin ja jos en pistä kättäni hänen kylkeensä, minä en usko."

Viikon kuluttua Jeesuksen opetuslapset olivat taas koolla, ja Tuomas oli toisten joukossa. Ovet olivat lukossa, mutta yhtäkkiä Jeesus seiso heidän keskellään ja sanoi: "Rauha teille!" Sitten hän sanoi Tuomaalle: "Ojenna sormesi: tässä ovat käteni. Ojenna kätesi ja pistä se kylkeeni. Älä ole epäuskoinen, vaan usko!" Silloin Tuomas sanoi: "Minun Herrani ja Jumalani!" Jeesus sanoi hänelle: "Sinä uskot, koska sait nähdä minut. Autuaita ne, jotka uskovat, vaikka eivät näe."

Monia muitakin tunnustekoja Jeesus teki opetuslastensa nähden, mutta niistä ei ole kerrottu tässä kirjassa. Tämä on kirjoitettu siksi, että te uskoisitte Jeesuksen olevan Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä, kun uskotte, olisi elämä hänen nimensä tähden. (Joh. 20:19–31).

"Maamme versoo uutta - I vårt land spirar det nya" on kansallisen veteraanipäivän teemana tänä vuonna. Aihe korostaa sotiemme veteraanien perinnön siirtymistä nuoremmille sukupolville.

Te veteraanit olette taistelleet maamme vapauden ja itsenäisyyden puolesta. Te olette sotien jälkeen rakentaneet maastamme hyvinvointiyhteiskunnan. Siitä annamme teille nöyrimmän kiitoksen. Antamanne mallin mukaisesti nuorempien sukupolvien tehtävä on vuorollaan kantaa vastuuta isänmaamme ja kansamme tulevaisuudesta.

Kansallista veteraanipäivää vietetään 35. kerran. Se osuu kirkkovuodessa ajankohtaan, joka kertoo pääsiäisen jälkeisistä tapahtumista. Ylösnoussut Jeesus ilmestyi useita kertoja haudalle tulleille naisille, epäuskoisille oppilailleen ja monille muille ihmisille. Ristinkuolemallaan Jeesus on sovittanut meidän syntimme, ja ylösnousemisellaan hän on voittanut synnin, kuoleman ja pahan vallan.

"Rauha teille!" Näillä sanoilla Jeesus tervehtii pelokkaita oppilaitaan, jotka olivat linnoittautuneet lukkojen taakse. Huomio kiinnittyy siihen, että Jeesuksen toivotus toistuu evankeliumissa peräti kolme kertaa.

"Rauha teille!" Veteraanisukupolvi tietää erityisen hyvin sen, kuinka tärkeä asia on rauha. En ole tavannut sellaista veteraania, joka ei arvostaisi rauhaa. Maamme historiasta tai suvun kertomuksista välittyy myös nuoremmille taju rauhan merkityksestä. Se ei ole ollut itsestäänselvyys. Erityisesti se tiedetään täällä rajaseudulla, joka on monesti kokenut sodan kirot.

Rauhaa kaivataan tälläkin hetkellä eri puolilla maailmaa sotien ja levottomuuksien keskellä. Erityisesti sota Ukrainassa on viime kuukausien aikana järkyttänyt päivästä toiseen. Tasan 77 vuotta sitten päättyi Lapin sota. Olemme saaneet elää maassamme rauhan aikaa vuosikymmenten ajan. Nyt monen mieleen on hiipinyt huoli historian toistumisesta Venäjän hyökkäyksen ja Ukrainassa käytävän sodan myötä. Rauha ei ole itsestäänselvyys.

Rauhaa kaivataan siellä, missä ihmisen sisimmässä elää pelko, rauhattomuus ja toivottomuus. Rauhaa ikävöidään siellä, missä elämän merkitys ja tarkoitus on hukassa. Julkisuudessa on puhuttu paljon koronapandemian seurauksista erityisesti lasten ja nuorten sekä vanhusten elämässä. Huoli omasta tai läheisen tulevaisuudesta täyttää mielen. Nämä ovat monen ihmisen elämäntodellisuutta.

Mitä merkitsee sotiemme veteraanien perinnön siirtyminen nuoremmille sukupolville tällaisena aikana? Maamme versoo uutta, mutta mistä se versoo? Mitkä ovat ne veteraanien perinnön siemenet tai rungot, joista uudet versot puhkeavat?

Veteraanien perintöä on sen ymmärtäminen, että erityisesti pienen kansan selviytymisessä yksimielisyys on mitä tärkeintä. Marsalkka Mannerheimin syntymäkodissa Louhisaaren kartanossa on kiveen hakattuna teksti: ”Pienen kansan suurin voima on yksimielisyys.” Kansalla voi olla tulevaisuus vain, jos se on yksimielinen. Tällainen oli Suomen kansa viime sotien aikana. Siksi me kestimme. Aseiden määrää tai joukkojen ylivoima ei aina ratkaise. Ukrainassa näemme, mikä merkitys on yksimielisyydellä ja tahdolla puolustaa isänmaata.

Jotta kansa kestää, sen on oltava sisäisesti vahva ja terve, ytimeltään ja eettisiltä arvoiltaan luja. Arvoja ei tilata netistä, kestävyyttä ei oteta hyllyltä, maanpuolustustahtoa varastosta eikä sisäistä vahvuutta automaattista. Se vaatii pitkäjänteistä työtä. Kristillisen uskon arvopohja ja kirkon vuosisatainen työ kansamme keskuudessa ovat edelleen tärkeitä tulevaisuuden rakentamisessa.

Veteraanien perintöä on se, että ”kaveria ei jätetä”. Viime sotien opetukset on pidettävä mielessä. Eriarvoistuminen, vastakkainasettelu ja kahtia jakautuminen ovat yhteisön tulevaisuuden kannalta tuhoisia. Meidän on pyrittävä pitämään kaikki suomalaiset mukana rakentamassa maamme.

Helsingin Sanomat kirjoitti pääkirjoituksessaan muutama viikko sitten (3.4.2022), että ”Suomen kansallisaarre on luottamus”. Tästä meidän on pidettävä kiinni. Ero on suuri verrattuna moniin maailman maihin. ”Pelko luo onnettoman kansan, kovan hallitsijan ja kansalliselle yhtenäisyydelle hauraan kuoren.” Suomessa vallitsee paitsi ihmisten keskinäinen luottamus myös luottamus hallintoa ja viranomaisia kohtaan. Siinä on yksi tekijä sille, miksi Suomi on jo useana vuotena arvioitu maailman onnellisemmaksi maaksi. Kaveria ei jätetä, heikoimmista huolehditaan ja kaikki pidetään mukana joukossa.

Veteraanien perintöä on luottamus Jumalaan. Sotilaspappina toiminut Timo Rusama kertoi kokemuksestaan: ”Emme me siellä Vuosalmella mitään niin kovin jumalisia miehiä olleet. Siellä vain elettiin hetkestä hetkeen. Samalla oli tuolla syvällä sisimmässä vakaa tunto, että jos tästä vielä selvitään, niin ei se ainakaan meidän ansiotamme ole. Oltiin sittenkin ’paremmass’ käress’”. (Sotapapit, toim. Jussi Kuoppala, s 141).

Vaikeina aikoina luottamus Kaikkivaltiaan varjelukseen on antanut voimaa ja lohdutusta. Veteraanisukupolvia on kantanut usko Jumalaan. Usein se on ollut hiljaista, mutta vakaata turvautumista siihen, että hyvä Jumala johdattaa kaikissa elämän vaiheissa.

Tämän viikon evankeliumissa Jeesus sanoo useaan kertaan: Rauha teille! Me ihmiset tarvitsemme Jumalan antamaa rauhan vakuutusta usein, monta kertaa ja toistuvasti. Jos katsomme omiin pelkoihimme ja huoliimme, jäämme epävarmuuden valtaan. Mutta jos katsomme Kristukseen ja yhä uudelleen kuulemme hänen sanansa, voimme saada hänen rauhansa. Kun Kristus lupaa ja lahjoittaa rauhan, silloin hän antaa Jumalan rauhan. Sen varaan ihminen voi jättää koko elämänsä.

Hyvät seurakuntalaiset. ”Maamme versoo uutta.” Uudet versot kasvavat veteraanisukupolvien kestävästä, koetelluista arvoista. Kyse on ”kodin, uskonnon ja isänmaan” arvostamisesta. Se merkitsee yksimielisyyden ja yhteisvastuun juurruttamista jokaisen sukupolven elämänarvoiksi. Se merkitsee kansaa, joka on sisäisesti vahva ja terve, ytimeltään ja eettisiltä arvoiltaan luja, jottei ketään jätetä. Se merkitsee luottamusta Jumalaan, joka armahtaa, antaa synnit anteeksi Kristuksen sovitustyön tähden ja vie kerran perille taivaan kotiin.